

Vastaanottaja
Kangasalan kaupunki

Asiakirjatyyppi
Liito-oravaselvitys

Päivämäärä
12.5.2026

Kangasalan kaupunki, terveyskeskuksen asemakaavamuutos 711

Liito-oravaselvitys 2026

Kangasalan kaupunki, terveystakeskuksen asemakaavamuutos 711

Liito-oravaselvitys 2026

Projekti **Kangasalan terveystakeskuksen alueen asemakaava 711**
Projekti nro **1510094411**
Vastaanottaja **Kangasalan kaupunki**
Asiakirjatyyppi **Liito-oravaselvitys**
Versio **2**
Päivämäärä **12.5.2026**
Laatija **Antti Rissanen, Ramboll Finland Oy**
Tarkastaja **Tiina Virta, Ramboll Finland Oy**
Kuvaus **Liito-oravaselvitys Kangasalan terveystakeskuksen kaava-alueella 711.**
Kansikuva **Kangasalan terveystakeskuksen rakennus kuvattuna pohjoisen suunnalta.**

Ramboll
Kansikatu 5B
33100 TAMPERE

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://www.ramboll.com/fi-fi/>

Sisältö

1.	Liito-oravaselvitys	2
1.1	Johdanto ja lähtötiedot	2
1.2	Menetelmä	3
1.3	Tulokset	3
2.	Johtopäätökset	6
3.	Lähteet	6

1. Liito-oravaselvitys

1.1 Johdanto ja lähtötiedot

Kangasalan terveyskeskuksen alueella käytiin kartoittamassa mahdollisia liito-oravia 23.3.2026. Selvitys koski Terveyskeskuksen alueen asemakaavamuutosta (nro 711). Alueella on tehty liito-oravahavainnot vuonna 2025. Vuoden 2026 selvityksen toteutti luontokartoittaja ymp. Ins. (AMK) Antti Rissanen Ramboll Finland Oy:ltä.

Kangasalan kaupunki (2025) toteutti terveyskeskuksen asemakaavamuutosalueen ympäristössä (selvitysalue) liito-oravaselvityksen vuonna 2025. Selvityksessä havaittiin liito-oravan papanoita kaavamuutosalueen pohjoisosassa neljän puun tyvellä. Papanoita havaittiin vähäinen määrä kävelytieltä reunustavan kahden lepän tyveltä, näiden läheisen koivun tyveltä ja yhdeltä metsän puoleisen lepän tyveltä. Näissä puissa tai näiden läheisyydessä ei havaittu selvitysajankohtana koloja, risupesiä tai pönttöjä, joita liito-orava voisi hyödyntää lisääntymis- tai levähdyspaikkana. Kaavamuutosalueen keskiosassa havaittiin koivussa tikan tekemä kolo, mutta puun tyvellä tai sen läheisyydessä ei havaittu papanoita. Selvitysalueelta löydettiin myös kaksi linnunpönttöä. Kangasalan kaupungin tekemässä selvityksessä alueella ei havaittu liito-oravan lisääntymis- tai levähtämispaikkana tulkittavia pesäpuita. Papanahavaintojen perusteella liito-orava on kuitenkin käyttänyt kaavamuutosaluetta liikkumiseen ja ruokailualueena. (Kangasalan kaupunki 2025) Alla olevassa kuvassa (Kuva 1) on esitetty Kangasalan kaupungin (2025) selvityksessä tehdyt havainnot.

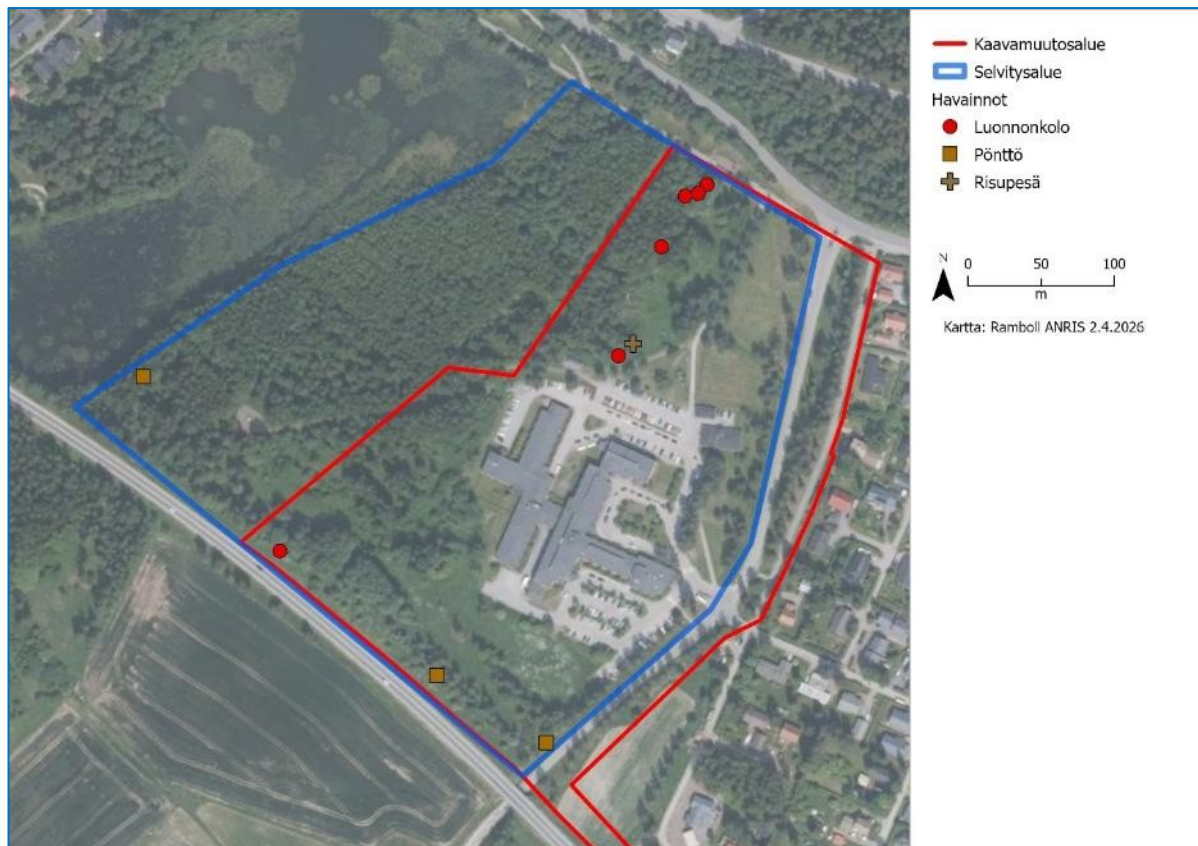
Kuva 1. Kangasalan kaupungin (2025) tekemän liito-oravaselvityksen havainnot. Kopio raportista.

1.2 Menetelmä

Liito-oravan esiintymistä alueella selvitettiin maastokäynnillä 23.3.2026 etsimällä selvitysalueelta lajin ruokailu- ja pesimäpaikoiksi sopivien puiden ja puuryhmien alta liito-oravan ulostepapanoita. Lisäksi puista etsittiin koloja, risupesä ja pönttöjä, jotka voisivat toimia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoina. Papanoita etsittiin erityisen tarkasti aiemmilta liito-oravan havaintopaikoilta (Kangasalan kaupunki 2025) sekä havaittujen kolopuiden, pönttöjen ja risupesien alapuolelta sekä suurempien kuusten, haapojen ja muiden lehtipuiden tyviltä. Selvitysalue on esitetty tulosten yhteydessä kuvassa 3. Kartoituksen aikana maa oli pitkälti jo vapaa lumepeitteestä, ja papanat olivat helposti havaittavissa lehtikerroksen päältä.

1.3 Tulokset

Vuoden 2026 selvityksessä ei havaittu liito-oravan papanoita. Kangasalan kaupungin (2025) selvityksessä havaittujen papanapuiden (Kuva 3) tyvillä ei ollut liito-oravan papanoita. Selvitysalueella löydettiin yhteensä kuusi kolopuuta, joista osan katsotaan soveltuvan liito-oravalle. Havaitut kolopuut sijoittuvat kaavamuutosalueelle (Kuva 3). Kaavamuutosalueen pohjoisosan metsäisestä osasta havaittiin neljä kolopuuta (Kuva 4), jotka sijoittuvat aiemmin havaittujen (Kangasalan kaupunki 2025) papanapuiden läheisyyteen (Kuva 7). Kolopuista kaksi on lahopuita (puupötkelö) ja soveltuvat siten huonosti liito-oravalle. Kaavamuutosalueen keskiosassa viime vuonna havaitun kolopuun (koivu) viereisestä kuusesta havaittiin kaksi risupesää. Näistä toinen vaikutti olevan oravan tekemä ja toinen linnun tekemä (Kuva 5). Lounaisosassa Lahdentien reunalla havaittiin lisäksi yksi puu, jossa on ainakin neljä tikan tekemää koloa. Lisäksi selvitysalueen lounaiselta alueelta havaittiin kolme linnunpönttöä (Kuva 6). Linnunpönttöjen suuaukot arvioidaan olevan liian pieniä eikä siten soveltuvia liito-oravalle. Pönttöjen aukot on suojattu metallilevyillä.

Kuva 2. Liito-oravaselvityksessä 2026 tehtyt havainnot. Selvityksessä ei tehty havaintoja liito-oravista. Kangasalan kaupungin (2025) selvityksessä havaitut papanapuut on esitetty kuvissa 1 ja 7.

Kuva 3. Kaavamuutosalueen pohjoisosan puistikkoa, jossa puiden tyvillä havaittiin (Kangasalan kaupunki 2025) vuonna 2025 liito-oravan papanoita. Nyt tehdyssä selvityksessä papanoita ei havaittu.

Kuva 4. Kaavamuutosalueen pohjoisosassa havaittu neljä kolopuuta. Alueella havaittiin vuonna 2025 liito-oravan papanoita yhden puun tyvillä, mutta ei kolopuita (Kangasalan kaupunki 2025). Elävässä lepässä (vasen kuva) on yksi tikan tekemä kolo ja kahdessa lahpuussa (kuva keskellä) useampi tikan tekemä kolo tai sen alkua. Oikeassa kuvassa hieman erillään oleva kolopuu.

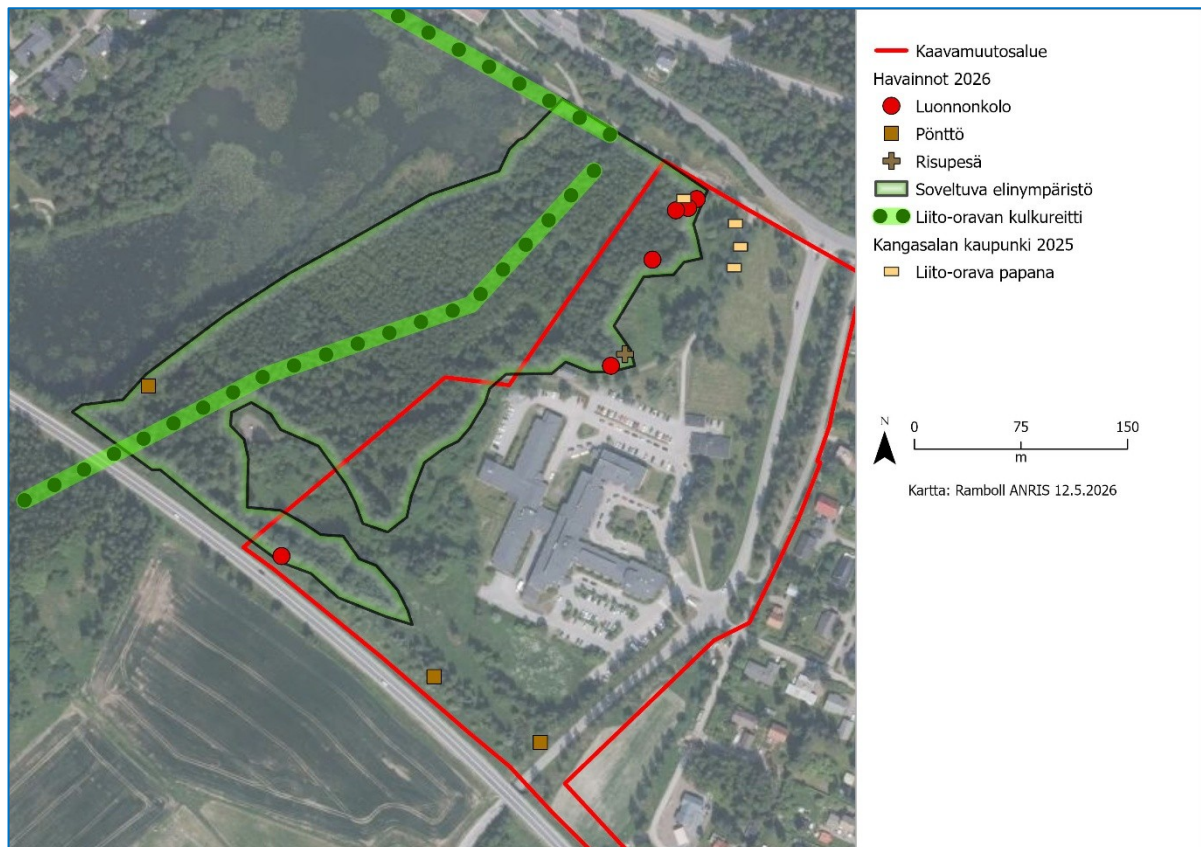

Kuva 5. Terveysaseman pohjoispuolella havaittu kolopuu (koivu) ja sen vieressä olevassa kuusessa havaitut risupesät. Keskimmäisessä kuvassa kuusen yläosassa näkyy heikosti oranvan tekemä risupesä ja oikeassa kuvassa linnun tekemä pesä kuusen keskiosassa.

Kuva 6. Selvitysalueella havaitut linnunpönttöt. Vasemmassa kuvassa Herttualantien reunalta löydetty uusi pönttö. Keskellä olevassa kuvassa Lahdentien viereinen pönttö ja oikeassa kuvassa Kuohunlahden viereinen pönttö. Pönttöt eivät arvioida olevan liito-oravalle soveltuvia pääosin suuaukon pienuuden vuoksi. Pönttöjen alta ei havaittu papanoita.

Kaavamuutosalueen länsipuolella sijaitseva Kuohunlahden rantametsä katsotaan olevan soveltuvaa liito-oravan elinympäristöä. Myös kaavamuutosalueen länsi- ja pohjoisosassa on liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä ja lajille soveltuvia kolopuita. Aiemmassa raportissa (2025) suositeltiin säilyttämään kaavamuutosalueen pohjoisosassa puistomaista aluetta ja välttämään lehtipuiden turhaa kaatamista. Tässä selvityksessä tehdyt havainnot tukevat tätä suositusta, vaikka itse liito-oravasta ei tehty havaintoja. Myös alueen mahdollisia kulkuyhteyksiä tulee säilyttää jättämällä riittävästi puustoa. Alla olevassa kuvassa (Kuva 7) on esitetty vuoden 2025 liito-oravan papanahavainnot (Kangasalan kaupunki 2025) suhteessa vuoden 2026 havaintoihin. Kuvassa on esitetty lisäksi maastohavaintojen ja ilmakuvan perusteella rajattu liito-oravalle soveltuva elinympäristö ja pääasialliset kulkuyhteydet kaavamuutosalueen läheisyydessä.

Kuva 7. Vuoden 2025 havainnot suhteessa vuoden 2026 havaintoihin.

2. Johtopäätökset

Alueella ei vuoden 2026 selvityksissä havaittu merkkejä liito-oravasta. Kaavamuutosalueen pohjoisosassa sijaitseva puistomainen alue suositellaan säilytettävän ja välttämään lehtipuiden turhaa kaatamista. Myös alueen mahdollisia kulkuyhteyksiä tulee säilyttää jättämällä riittävästi puustoa.

3. Lähteet

Kangasalan kaupunki. 2025. Terveysasema asemakaava nro 711, Liito-oravaselvitys 2025, KLA/1619/53.02/2025. 16.5.2025. Saatavilla: <https://www.kangasala.fi/asu-hyvin/kaavoitus/nahtavilla-ja-vireilla-olevia-asemakaavoja-ja-ranta-asemakaavoja/711-terveyskeskuksen-asemakaavan-muutos/> [viitattu 2.4.2026]